

Comfortabel wonen in een energieneutraal monument

Amersfoort maakt werk van het terugdringen van het energiegebruik in monumentale panden. Deze maand is begonnen met het energieneutraal maken van een pand aan de Krommestraat. Zeker niet het laatste monument in de binnenstad dat deze aanpak ten deel valt, als het aan initiatiefnemer 033Energie ligt.

“Als je in een monument woont weet je van tevoren dat er iets te wensen over blijft op het gebied van comfort”, vertelt

Het pand Krommestraat 32-34

Bernard van Hemert, bewoner van de Muurhuizen. Toch zou hij graag in een monument willen wonen zonder hoge energierekening en zonder geluidsoverlast van het uitgaanspubliek.

Tweeduizend woningen

Wellicht zijn er binnenkort mogelijkheden voor Van Hemert. 033Energie, een initiatief van bedrijfsleven en overheid, zet zich in voor het energieneutraal maken van tweeduizend woningen in Amersfoort tot 2020. 033Energie doet dat deels zelf en stimuleert daarnaast andere partijen zoals woningcorporaties. Ook voor historische panden wordt naar oplossingen gezocht, die geen afbreuk mogen doen aan het monumentale karakter.

Aanpak monumenten

Het eerste monument in Amersfoort dat wordt aangepakt is Krommestraat 32-34. Op 10 maart is de aftrap gegeven voor de energieneutrale restauratie van dit voormalige pand van Volp Kunstenaarsbenodigheden. Andere monumenten moeten binnenkort volgen.

Hulp binnenstadbewoners

033Energie wil samen met Monumentenzorg en bewoners de mogelijkheden in kaart brengen. Yvonne Feuerhahn van 033Energie: “Wij zijn op zoek naar binnenstadbewoners die willen meedenken over concrete en comfortabele energieoplossingen voor monumenten.” Een monumentenstatus is geen vereiste, alle panden van ten minste honderd jaar oud komen in aanmerking.

Win-win-situatie

Muurhuizen-bewoner Bernard van Hemert heeft hier wel oren naar: “Energie besparen doen wij niet alleen voor de portemonnee maar ook om met een ‘schone’ levensstijl een leefbare aarde achter te laten.” [LS]

Meedenken? Neem contact op met y.feuerhahn@033energie.nl of 06-28332977.

Vreemd verschijnsel in Breestraat

‘Niets is wat het lijkt, als je maar goed kijkt’ is een dichtregel van Cees Stoop, te lezen op een gevel in Utrecht. Bewoners van de Breestraat weten er alles van. De brandweer rukte vorige maand tweemaal uit na melding van een schoorsteenbrand. Beide keren bleek het vals alarm. Volgens de brandweer was het niet vreemd dat mensen meenden brand te zien. De damp van de verwarmingsketel gecombineerd met de goudgele stralen van de laagstaande zon kan heel erg lijken op rook en vlammen. De bewoners waren verwonderd maar gerustgesteld. Dus kijk extra goed als u een schoorsteenbrand ziet, want misschien is het niet wat het lijkt. Het is onbekend of de dichtregel van Cees Stoop nu ook op de gevels van de Breestraat wordt aangebracht. [LS]

Foto: Luuk Sijbring

De brandweer inspecteert de schoorsteen

Een luide traditie: het zevengelui van de OLV-toren

Elke eerste zaterdag van de maand en bij speciale gelegenheden zijn ze in de hele binnenstad te horen: de zeven luidklokken van de Onze-Lieve-Vrouwetoren. Een traditie die sinds 2000 in ere wordt gehouden door de enthousiaste vrijwilligers van het Amersfoorts Klokkenuiders Gilde. BBN Nieuws nam een kijkje in de toren.

Het is een groot gezelschap dat de uitgesleten stenen trappen beklimt: meesters, gezellen en leerlingen van het Amersfoorts Klokkenuiders Gilde, stadsrondleiders in spe en twee redacteurs van het BBN Nieuws. Achter elkaar schuifelen we naar boven om de schilderachtige etage te bereiken waar het ritueel gaat plaatsvinden.

Belangstellenden zonder actieve rol nemen plaats op een van de banken, terwijl meesters en gezellen een sjerp omdoen. De tekst van het luidlied wordt rondgedeeld. De aloude melodie spreekt voor zichzelf. Ieder zingt mee. Er is een partituur voor elke gelegenheid, geschreven en gedirigeerd door de luid-

meester. Alle zeven klokken zullen zich laten horen, elk op eigen tijd en wijze, met eigen klank en een naam die verwijst naar een stukje van de binnenstad.

En dan is het wachten. Wachten op het teken dat de eerste klok geluid kan worden. De touwen hangen klaar, de plaatsen zijn ingenomen. Meester en gezellen werken samen. Acht touwen, zeven klokken. Tussen het luiden door een korte polonaise; ode aan het carnaval dat inmiddels begonnen is.

Daarna volgt voor de aspirant-stadsgidsen uitleg over wat zich verder op deze etage bevindt, waarna de tocht naar de top van de toren ondernomen zal worden. Maar daar zijn wij, redactieleden, niet meer bij. Wij voegen ons bij de overige aanwezigen, die met elkaar de luidlok drinken in De Drie Ringen, de stamkroeg van het Klokkenuidersgilde. [AM]

www.zevengelui.eu

Toon Kelder - Romantisch Modernist

Kunstenaar Toon Kelder (1894-1973) was een onverzettelijk mens. Zijn drang tot vernieuwing ging boven alles. Dat ging zo ver dat hij regelmatig zijn oude werk vernietigde. Hij ging telkens op zoek naar nieuwe technieken, vormen en stijlen. Tot en met 12 juni toont Museum Flehite het werk van deze bijzondere Nederlandse schilder en beeldhouwer.

Kelder verbond zich als kunstenaar niet aan een bepaalde stijl of stroming, maar werkte solitair, steeds zoekend naar wat voor hem de essentie was. Hij was daarin recht door zee. Uitgesproken. Kenmerkend was zijn uitspraak: "Wie werkelijk iets maakt, staat naakt in het leven."

In de loop van zijn carrière kwam Kelder tot de overtuiging dat in de kunst veel afleidde van waar het werkelijk om ging en dat je veel moest weggooien om werkelijk iets over te houden. Daarom nam hij halverwege zijn leven afstand van veel wat hij daarvoor had gekoesterd: zijn figuratieve werk, zijn paradijselijke landschappen en zwoele naakten.

Hij beperkte zich meer en meer tot wat hij zag als de kern van alle beeldende kunst: zwart, wit, lijn en vlak. Met de weg die hij insloeg verwierf Toon Kelder zich een plaats binnen de modernistische avantgarde van Nederland. Volgens Museum Flehite heeft hij nooit de waardering gekregen die hem op basis van zijn bijzondere oeuvre toekomt.

De tentoonstelling 'Toon Kelder - Romantisch Modernist' laat u kennismaken met een eigenzinnig kunstenaar en zijn artistieke ontwikkeling in al zijn facetten. [AW]

Toon Kelder, *Baadsters tegen een donkere achtergrond met steigerend paard en hert.*

Etalageproject 'Van binnen moet ik huilen'

Het kan eigenlijk niemand ontgaan in de week voor Pasen: het etalageproject 'Van binnen moet ik huilen'. In veel etalages in de binnenstad hangen dan kunstwerken van Amersfoortse schoolkinderen en kinderen uit asielzoekerscentra in de omgeving.

Initiatiefnemer Justia Heijkoop wil met het project een positieve draai geven aan de discussie over vluchtelingen. "Mensen vluchten niet alleen naar Europa omdat ze denken dat het daar beter leven is, maar ook omdat er in hun eigen land vaak géén leven mogelijk is", zegt Heijkoop.

Bewustwording

De organisatoren willen Amersfoorters bewust maken van de situatie van (kind)vluchtelingen die alles achter moeten laten en in een ander land opnieuw moeten beginnen. De afgelopen zes weken ging er wekelijks een groep kinderen aan de slag om samen met hun leerkracht en een kunstenaar dit thema uit te werken in de vorm van tekeningen, kleivoorstellingen, muziek en video-opnamen.

Hoop

Veel winkels en horecagelegenheden hebben hun etalage beschikbaar gesteld voor de gemaakte kunstwerken. In de week voor The Passion (donderdag 24 maart) is het resultaat zichtbaar in

een aantal etalages aan de Kromme straat en de Langestraat. Volgens Heijkoop past het thema 'hoop' van The Passion goed bij het etalageproject, en de kunstwerken zullen hierdoor extra aandacht krijgen.

Blauwe golf

Een ander onderdeel van het project zijn blauwe raamstickers met watergolven die winkeliers en horecaondernemers op hun ramen kunnen plakken. Heijkoop: "Het water staat voor gevoel. Als er een golf op je afkomt, moet je meebewegen en niet tegenspartelen. Zo is het ook met de vluchtelingenstroom. We hebben alles in Nederland. Er is plaats genoeg voor mensen in nood". [HW]

Foto: Hans Wels

Schoolkinderen en kinderen uit azc's aan het werk

Nieuw leven op de Boldershof

Bewoners van de Boldershof en de Bloemendalsestraat hebben het initiatief genomen om de stenige Boldershof te vergroenen en te verfraaien. Ze noemen zich De Bolderik en met hulp van de gemeente en adviseurs van 033Groen zijn er al enkele plannen bedacht. Inmiddels doet ook het Platform Water mee, een samenwerkingsverband op het gebied van waterbeheer tussen Waterschap Vallei en Veluwe en de gemeenten in deze regio.

De Bolderik
groenproject Boldershof

De Bolderik is een plant uit de anjerfamilie. De soort staat op de Rode lijst van planten als zeer zeldzaam. —

De plannen van De Bolderik worden verbonden met doelstellingen rondom het thema klimaatverandering:

- Vergroenen van tuinen door de bewoners, om zo een belangrijke bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van hun buurt.
- Voorkomen van hitte in de binnensteden: meer groen zorgt op hete dagen voor een lagere temperatuur in de stad.
- Afkoppelen van regenwaterriolering: tijdens hoosbuien - waar we steeds vaker mee te maken hebben - moet het regenwater snel worden afgevoerd om overlast te voorkomen. Dit betekent een enorme druk op het riool.

Na afkoppeling wordt het regenwater bovengronds en/of ondergronds rechtstreeks naar de Beek geleid.

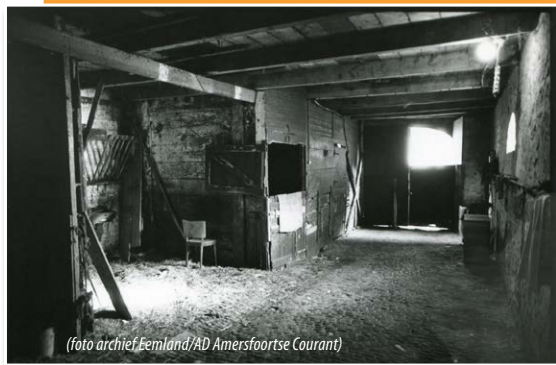
- Verduurzamen van de eigen tuin, zodat de biodiversiteit gestimuleerd wordt. Zo zullen er straks bijvoorbeeld vlinders rondfladderen op de Boldershof.

Voor deze maatregelen heeft het Waterschap Vallei en Veluwe een financiële bijdrage beschikbaar. Het wordt een breed plan van aanpak, waarin overheid, woningcorporatie en bewoners samen voor een natuurlijker, vitale leefomgeving zorgen. Als dit slaagt wordt het een voorbeeldproject voor de rest van de regio.

Daarnaast vraagt De Bolderik buurtbudget aan voor een gemeenschappelijke tuin in 'de steeg' tussen de twee flatgebouwen. [AW]

Pareltjes van de binnenstad: Het Zwarte Paard | Kamp 47

(foto archief Eemland/AD Amersfoortse Courant)

De paardenstal in 1991

U bent er vast weleens langsgelopen: Kamp 47. Dit rijksmonument met zijn karakteristieke lijstgevel en vensters met luiken stamt uit de negentiende eeuw. Het was vroeger het oude Barneveldsche Veerhuis, genaamd Het Zwarte Paard. Volgens een krantenbericht uit 1880 kon men hier gerst afleveren die werd gepeld in de pelmolen in Barneveld. Later kwamen de paardenverkopers van de Veluwe op weg naar de Beestenmarkt hiernaartoe, voor een oude klare of een vieux. De paarden werden zolang in de stal achter het huis gestald.

De uitbater was van 1950 tot in de jaren negentig Jan Schuld. In 1995 werd het pand gerestaureerd. Begin dit jaar heeft de gereformeerde Elimkerk hier na een grondige verbouwing een inloophuis geopend, waar buurtbewoners en voorbijgangers welkom zijn voor een kop koffie en een persoonlijk gesprek. Het inloophuis is geopend van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 16.00 uur en op vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur. Op woensdagmiddag is er een kindermiddag en op vrijdagmorgen een bijeenkomst voor ouderen. [JR]

Foto: Jahan Riemersma

Dezelfde ruimte na de verbouwing

Bijzondere ondernemers in de binnenstad | 100% Recycle

In het pand in de Valkestraat waar vroeger de befaamde kroeg Mariposa was gevestigd, heeft Marcel Langeveld zijn eenmansbedrijf 100% Recycle.

Het doel van 100% Recycle is om met allerhande afvalproducten leuke projecten te starten om daarmee te laten zien dat veel materialen hergebruikt kunnen worden. Marcel Langeveld: "Ik erger me aan de hedendaagse weggoicultuur. Mijn ergernis varieert van onnodige plastic verpakkingen in de supermarkt tot kantoorpanden die leeg staan terwijl er gewoon nieuwe bijgebouwd worden."

100% Recycle maakt bijvoorbeeld van afvalhout meubels en plantenbakken, maar ook de aankleding van alternatieve festivals. Op het festival Kaalstaart in De Nieuwe Stad liet Langeveld zien hoe je van palletblokken na verlijming een tafelblad kunt maken. Hij verkoopt zijn pro-

Foto: Marcel Langeveld

ducten vooral via mond-tot-mondreclame en Marktplaats.

Langeveld wil geen politiek bedrijven. "Ik wil door relatief kleine daden boven de partijen staan. Als mensen zich wat bewuster zouden

zijn van de rijkdom die we hier hebben, kunnen we zonder dat het ten koste gaat van anderen een veel fijner leven hebben met zijn allen". Hij besluit met een citaat van Gandhi: "Earth provides enough to satisfy every man's need, but not any man's greed." [JR]

www.100procentrecycle.nl

Agenda

ledere 4de zondag	Theematinee Seminarie, Muurhuizen
20 maart	KunstKijkRoute binnenstad
24 maart	The Passion Eemplein
26 maart	Smaak van de streek streekmarkt Grote Koppel
27 maart	Soul aan de Eem Zandfoort aan de Eem 20.30 uur
2 en 16 april	Snuffelmarkt Lieve Vrouwekerkhof
9 en 10 april	Smartlappenfestival binnenstad
16 april	Record Store Day Velvet Havik
17 april	KunstKijkRoute binnenstad
19 april	Popquiz Zandfoort aan de Eem 20.00 uur
24 april	Soul aan de Eem Zandfoort aan de Eem 20.30 uur
26 april	Koningsnacht binnenstad
27 april	Koningsdag binnenstad
t/m 1 mei	De loop der dingen - The way things go Kunsthal KAde
5 t/m 8 mei	Proef Amersfoort Hof
7 en 21 mei	Snuffelmarkt Lieve Vrouwekerkhof
13 t/m 16 mei	Lepeltje Lepeltje Burgemeester Brouwerplantsoen
15 mei	KunstKijkRoute binnenstad
17 mei	Popquiz Zandfoort aan de Eem 20.00 uur
t/m 20 juni	Toon Kelder - Romantisch Modernist Museum Flehite
26 t/m 29 mei	Amersfoort Jazz binnenstad

Seniorentafel

Grand Café Hemels | Langestraat 63
Op 19 april | 17 mei | 21 juni om 10.30 uur

Redactie

Agnes Witte
Alice Meins
Dagmar Wynants (vormgeving)
Hans Wels
Johan Riemersma
Luuk Sijbring (eindredactie)

Contactgegevens BBN

Post Teut 67, 3811 WN Amersfoort
Email info@bbn-amersfoort.nl
Web www.bbn-amersfoort.nl
Facebook www.facebook.com/bbn.amersfoort